

NOVUM

MUZEUM JINDŘICHOHRADECKA únor 2012

Ohlédnutí za rokem 2011

Letošní ohlédnutí za uplynulým rokem bude poněkud netradiční.

Bezespornu nejvýznamnější věcí pro jindřichohradecké muzeum v roce 2011 bylo dokončení rekonstrukce jezuitského semináře v rámci projektu Integrovaného operačního programu MK ČR. Nové expozice, které byly v uplynulém roce jako poslední část projektu realizovány, to je Goúcké umění na Jindřichohradecku, Landfirasova tiskárna, Ostrošfečské terče a zbraně, Letecká bitva nad Jindřichohradeckem, Nejstarší dějiny Jindřichohradecka, Šicí stroje LADA a dobová móda, Život a tvorba Vladimíra Holuba a Jihočeské betlémy, jsou nejvýraznějším rozšířením nabídky návštěvnické veřejnosti za několik posledních desetiletí.

Život muzea však byl ovlivněn nejen věcmi a událostmi, na kterých se mohlo aktivně podílet, nýbrž i faktory, na které nemá a nemůže mít ten nejmenší vliv. Podstatou muzejní činnosti je sice odborná tvorba a správa a sbírky hmotných dokladů lidských dějin, nicméně významnou součástí muzejní práce je prezentace výsledků odborné práce muzea široké veřejnosti. Nejprůkaznějším dokladem úspěšnosti muzea zde jsou ukazatele jako návštěvnost a tržby. A právě zde se nacházejí faktory, které mohou muzeum limitovat.

Za posledních zhruba 20 let se průměrná návštěvnost jindřichohradeckého muzea pohybuje mezi 69 až 70 tisíci osob. Už z velikosti tohoto údaje vyplývá, že podstatnou část návštěvníků tvoří turisté či návštěvníci jindřichohradeckého regionu.

Od roku 2008 návštěvnost setrvala klesá. Muzeum zaznamenalo na konci uplynulého roku ve srovnání s dlouhodobým průměrem pokles zhruba o 14 %. Vzhledem k tomu, že se ve stejném období se stejnými problémy potýkali a stále potýkají četné subjekty participující nějakým způsobem na cestovním ruchu, domníváme se, že příčina je ověřitelná. Právě roku 2008 došlo k dohous trvajícím, finančním a ekonomickým otesům a poklesům v celém světě, naši republiku nevyjímaje. Istá ekonomická a sociální nejistota s tím spojená vedle velkou část lidí k úspornějšímu nakládání se svými prostředky.

Ukázalo se opět, že kultura je oblastí, kde se začíná první šetřit. Šetří jak konzumenti, v našem případě potenciální návštěvníci muzea, tak poskytovatelé, v našem případě zřizovatel muzea. Muzeu v rámci šetření byl zkrácen příspěvek na činnost hned na začátku krize, naštěstí ne likvidačním způsobem, a od té doby se drží na stejné úrovni. Za což patří zřizovateli poděkování. Návštěvníci však ubývali tři roky po sobě.

Domníváme se, že k zásadnímu napravení těchto věcí dojde až s celkovým globálním ekonomickým mozdravením.

Nicméně pracovníci muzea nemůžou složit nuce do klína a čekat na lepší časy. Muzeum se musí za této situace více snažit o další zaktivnění své nabídky návštěvnické

veřejnosti a musí dále věnovat podstatně větší úsilí a prostředky na propagaci. Což pokládám za hlavní poselství roku 2012.

Děkují jménem muzea všem osobám a institucím, které muzeu v uplynulém roce pomáhaly.

Jaroslav Pákl

Další digitalizovaná regionální periodika v muzejní knihovně

Cílem úspěšného grantového projektu, který podalo Muzeum Jindřichohradecka v roce 2011 na Ministerstvo kultury České republiky v rámci grantu VÍSK 7 – Veřejné informační služby knihoven, bylo reformátování regionálních periodik Štítů, Jindřichohradecké listy, Vlastivěda Jindřichohradecka, Zpravodaj Sokola v J. Hradci a Věstník okresu Jindřichův Hradec pomocí hybridní technologie, ochrana původních dokumentů a jejich zpřístupnění badatelskému prostředí. Jednalo se již o třetí grant, který jsme získali z tohoto podprogramu.

Díky financím z těchto grantů jsou v badatelné Muzeu Jindřichohradecka k dispozici v digitální podobě následující tituly regionálních periodik: Jindřichohradecké listy (1895), Neuhauser allgemeiner Anzeiger (1841-1848), Neuhauser Wochenblatt (1848), Neuhauser Wochenpost (1854-1855), Ohlas od Nežárky (1871-1942), Rozvoj (1960-1969), Štítů, neodvislý týdeník českého jihovýchodu (1901-1905), Věstník okresu Jindřichův Hradec (1947-1948), Vlastivěda Jindřichohradecka (1929-1935), Zájmy Českomoravské vysociny (1931-1941), Zpravodaj Sokola v Jindř. Hradci (1927-1939), Zvěst od Nežárky (1863) a Život a práce Jindřichohradecka (1950-1960).

Všechny zmíněné tituly lze prohlížet prostřednictvím počítačové obrazovky a následně pak dle výběru tisknout požadované strany. Mnohdy naposmou unikátní originály periodik jsou uloženy v depozitářním režimu v ochranných krabicích z nekyselého lepenky a nejsou tak dalším užíváním více poškozovány. Program KRAMERIUS kromě přehledného prohlížení podle ročníků, dat nebo jednotlivých čísel tiskoviny nabízí velmi unikátní vlastnost – fulltextové vyhledávání v jednotlivých titulech. Zjednodušeně řečeno, při zadání hledaného slova (např. jména, názvu místa, ulice) předloží program přehled všech stránek z prohledávaného titulu včetně několika předchozích a následujících slov, aby bylo možné vyloučit odkazy, které uživatele nebo badatele nezajímají, nebo případně zůžit hledání.

Muzeum Jindřichohradecka seznamuje veřejnost vtisků a dalších médiích s širokými možnostmi práce s regionálními periodiky. Přítmou podporu poskytují uživateltm formou dnů otevřených dveří, přednášek pro veřejnost a exkurzí základních a středních škol do knihovny. Pro vás všechny je pak badatelná se všemi následněnými možnostmi otevřena každé pondělí a středu od 12.30 do 15.30 hodin. Těšíme se na Vaši návštěvu.

Štěpánka Běhalová

Zajímavosti z nových expozic

*V letošním roce připravili odborní pracovníci Muzea Jindřichohradecka pro čtenáře zpravodaje NOVUM seriál o nejzajímavějších exponátech, které budou od dubna 2012 vystaveny v muzeu. V nové expozici **Gotické sochařství** to je:*

Vzkříšený Kristus

Skutečnost, že Jindřichův Hradec patřil od 14. století mezi přední kulturní a hospodářská centra Českého království, se odrazila také v řemeslné produkci ve městě a jeho okolí, ve kterém se vystřídal generace anonymních umělců, pracujících hlavně na zakázku církevních zadavatelů.

Výběr soch v expozici představuje zajímavou ukázkou řemeslné zručnosti, rozdílného vývoje sochařské produkce a úrovně kvality uměleckého zpracování sakrálních dřevěných v době vrcholné a pozdní gotiky ve zdejším, historicky významněpřihraničním regionu nacházejícím se na bývalých dominiích významného jihočeského rodu Vítkovců, zejména pánů z Hradce. Sředověké sochy byly využívány k názorné ilustraci a dramatizaci biblických příběhů a fragmentů ze života svatých. Socha Vzkříšeného Krista (viz foto 1), která díky své kvalitě právem patří k nejcenějším exponátům, mezi ně samozřejmě také patří. Samotná socha Krista vykazuje všechny znaky tzv. krásného slohu (pojmenované období ve výtvarné kultuře za vlády Václava IV.) – obloukovitě vyklenuté tělo, mírně esovité prohnutí, styl provedení drapérie a charakteristický, mystický obličej směřuje k poměrně přesné dataci vymezené léty 1420 až 1430.

Polychromovaná dřevěná zpodobňující vzkříšeného Spasitele sloužila též pro dramatické znázornění děje během oslav svátku Nanebevstoupení Páně, kdy byla na závěr vytažena na laně otvorem v klenbě kostela.

Nanebevstoupení Páně, jeden z velkých svátků křesťanského kalendáře, je součástí Velikonoc a připomíná výstup Ježíše Krista na nebesa čtyřicet dní po jeho vzkříšení. Liturgie tohoto dne se zaměřuje především na skutečnost, že Ježíšovi je podle křesťanské víry jeho návratem k Otci dána veškerá moc na nebi i na zemi.

Tomu, že se tak skutečně dělo a socha byla tažena na laně, napovídá i zhmuba 2 cm hluboká rýha, která se nachází na zadní straně sochy a je vedena po celé její výšce (viz foto 2). Tato „divadelní“ vložka umožňovala pohyb většího z právě probíhajícího církevního obřadu. Získaný pozmatek tak dává soše nový rozměr a o něco více nám přibližuje po staletích příběh oslav nejvýznamnějších svátků v křesťanském roce.

Jakub Valášek

Z p r á v y :

Muzeum Jindřichohradecka - expozice v jezuitském semináři jsou pro veřejnost až do 31. března 2012 uzavřeny. **Městská vyhlídková věž** je pro veřejnost uzavřena. **Výstavní prostory v minoritském klášteře** jsou pro veřejnost uzavřeny. **Kostel sv. Jana Křtitele** je pro veřejnost uzavřen. V průběhu zimního období je provoz konferenčního sálu nepřerušován.

Knihovna Muzea Jindřichohradecka s badatnou ve Štítného ulici poskytují služby pro veřejnost celoročně v pondělí a ve středu od 12.30 do 15.30 hodin.

Spolek Přátel starého Jindřichova Hradce a muzeum zvou srdečně všechny členy i další zájemce **v pondělí 13. února od 18.30 hodin** do konferenčního sálu muzea ve Štítného ulici na **VALNOU HROMADU SPOLKU**, po které následuje tradiční přednáška PaedDr. Františka Fůrbacha **JINDŘICHŮV HRADEC PŘED 100 LETY – ROK 1912**.

Klub historie letectví a Muzeum Jindřichohradecka Vás srdečně zve na přednášku **TAKOVÍ JSME BYLI**. Vzpomíná bývalý vojenský stíhač pilot, instruktor létání na nadzvukových letadlech, **plukovník let. Josef Mihule**, člen předsednictva Svazu letců ČR Praha - letiště Kbely. **Besedu doplní promítání ukázek z dokumentu "Nebe je meta"** o vojenském a leteckém životě aviatiků v ČSLA, od cvičných "vrutlů" po nadzvukové stroje, jehož autorem je sám přednášející. Setkání se koná **v pátek 24. února 2012 od 18 hodin** v konferenčním sále muzea ve Štítného ulici.

Upozorňujeme všechny zájemce o nové číslo Vlastivědného sborníku Dačicka, Jindřichohradecka a Třeboňska, že bude možno si je zakoupit od poloviny února v pracovních dnech muzea ve Štítného ulici a od dubna i na pokladně jezuitského semináře na Balbínově náměstí. Je také možno si sborník objednat nadobírku.

NOVUM – měsíční zpravodaj Muzea Jindřichohradecka Ročník XXI, 2/2012

Odpovědný redaktor: PhDr. Jaroslav Píkal

Registrační značka: MK ČR 11673

Výkonný redaktor: Pavla Michalová

www.njh.cz

Adresa: Muzeum Jindřichohradecka, Balbínovo nám. 19/I, 377 01 Jindřichův Hradec

Telefon: 384 363 660 (pokladna), 384 363 661 (pracovní), E-mail: muzeum@njh.cz